

Izvješ e medijskih objava

24.03.2014

Muzeji Hrvatskog zagorja

24.3.2014	Veernji list	Stranica/Termin: 28	Hrvatska
Naslov:	Dvorci nekaju gospodare		
Sadržaj:	Hrvatska, zemlja tisu u otoka, može se pohvaliti i s najmanje toliko dvoraca i kurija, a gotovo svi su mrtvi kapital		
Autor:	Radmila Kovačević		
Rubrika, Emisija:	Panorama	Žanr: izvješće	Naklada: 76.000,00
Cljučne riječi:	DVOR VELIKI TABOR		

22.3.2014	www.forum.tm	Stranica/Termin:	Hrvatska
Naslov:	Ne mora ti se ništa dogoditi u životu, a opet možeš napisati vrhunski roman		
Sadržaj:	Pisac i novinar Gordan Nuhanović nedavno je objavio zbirku beskraino duhovitih putopisnih priča 'Šale su ostale kod kuće' u izdanju Profila u kojima vrlo plastično i s autoironijom opisuje svoje doživljaje s putovanja po zemljama bivšeg SSSR-a u Srednjoj Aziji i Kavkazu,		
Autor:	Nina Ožegović		
Rubrika, Emisija:		Žanr: Internetsko	Naklada:
Cljučne riječi:	DVOR VELIKI TABOR		

Naslov: Dvorci ekaju gospodare

Autor: Radmila Kova evi

Rubrika/Emisija: Panorama

Žanr: izvješ e

Površina/Trajanje: 1.433,98

Naklada: 76.000,00

Ključne riječi: DVOR VELIKI TABOR

Panorama

→ Hrvatska, zemlja tisuću otoka, može se pohvaliti i s najmanje toliko

DVORCI ČEKAJU GOSPODARE

Svi znaju da
imamo blago
i čekaju novac
iz fondova EU

ZDRAVLJE

Yaa, Zagreb! やあ

Hi Zagreb!/Novi japanski restoran Akamaru
pozdravlja Hrvatsku iz samog središta Zagreba

welcome prices/cijene dobrodošlice povodom otvorenja u razdoblju od 15. do 31.03.2014.

AKAMARU NIKU

3 slijeda + sake

za 149,00 kn

TOFU MISO JUHA
YASAI GYOZA
(okruglice sa povrćem kuhane na pari)
TORI TERIYAKI SA RIŽOM
(pileći batak/zabatak pečen na roštilju
sa teriyaki umakom i basmati rižom)
SAKE 1dl

AKAMARU SAKANA

3 slijeda + sake

za 149,00 kn

SAKANA JUHA
(miso juha sa komadićima ribe)
EBI TEMPURA ROLL & TIGER ROLL
(uramaki sushi sa lososom,
kozicama i umacima)
SAKE TERIYAKI
(odrezak lososa sa teriyaki umakom,
basmati rižom)
SAKE 1dl

AKAMARU YASAI

3 slijeda + sake

za 149,00 kn

VEGE
SUMASHI JUHA
(bista juha sa rezancima od povrća)
YASAI TEMPURA (povrće u tempuri)
SOMEN TOFU
(tanki pletivači rezanci bez jaja sa
povrćem, sojaom i avokadom)
SAKE 1dl

Obavezna rezervacija na: 01/5635-483 ili rezervacije@akamaru.hr
Japanski restoran AKAMARU, Bogovićeva ulica 3, Zagreb
www.akamaru.hr

Dvorac Tikveš djelomično je obnovljen ALEN GUROVIĆ/HALOPIX/PIXSELL

KONZERVATORSKI ODJEL OSIJEK

Rat više ne možemo kriviti
za zapuštenost i ne činjenje

Dvorac Tikveš djelomično je obnovljen i pripremljen za turističku svrhu. Pod upravom je Javne ustanove Park prirode Kopački rit, a jedan od planova jest da postane hotel visoke kategorije. Desno krilo prizemlja rezervirano je pak za stalni izložbeni prostor, odnosno muzej.

"Osnovna je ideja da se aktivno čuva kulturna baština, a spoj turizma i kulturne baštine je prirodna simbioza. Prebogatim ostavštinom dvorca, utvrda, kurija... a prošlo je dovoljno vremena i rat više ne možemo kriviti za zapuštenost", veli A. Alihodžić.

VEČERNJI LIST ponedjeljak, 24. ožujka 2014.

PANORAMA 29

dvoraca i kurija, a gotovo svi su mrtvi kapital

Od kulturnog turizma se puno očekuje, ali dvorci su nam u ruševinama

Radmila Kovačević
radmila.kovacevic@veernji.hr

Dvorac Trakošćan

Manje je poznato, ali zemlja tisuću otoka može se pohvaliti i s najmanje još toliko dvoraca i kurija. Za razliku od obale, koja godišnje upriliči lavovski dio od sedam turističkih milijardi eura, dvorci su još uvijek najčešće – mrtvi kapital. Oni ili tavore u ruševnom stanju ili devastirani čekaju ljepša vremena i bolje gospodare. Većina od oko 180 sačuvanih dvoraca smještena je, inače, u sjeverozapadnim dijelovima Lijepe naše, a najočuvaniji su sagrađeni u 17. i 18. stoljeću.

Svi redom su dragocjeni svjedoci prošlosti, vrijedna kulturno-povijesna i graditeljska baština i zavidan turistički potencijal. Iako su u pravilu manji i općenito skromnije građeni nego što je to radila vlastela u imperijalnim europskim zemljama, svaki je za sebe pravi dragulj za svaku ozbiljnu turističku zemlju.

Hrvatska, koju se i dalje masovno percipira kao zemlju isključivo sunca i mora, još nije otvorila tu priču, ali ni taj trenutak nije daleko. U turističkom ministarstvu kulturni turizam, naime, posebno apostrofiraju kao jedan od ključnih proizvoda i jedan od glavnih pokretača razvoja u nerazvijenim područjima i destinacijama, a kao nadopunu osnovnom sunce-more proizvodu u primorskom dijelu. Resorno turističko ministarstvo priprema i strateški operativni okvir za povlačenje sredstava iz strukturalnih fondova EU, jer bi novac s tog izvora trebao biti ključna poluga za projekte kako

kulturnog turizma općenito tako i uvezivanje dvoraca u turistički kontekst. Uskoro, kažu u ministarstvu Darka Lorenčina, počinje i izrada akcijskog plana razvoja kulturnog turizma, a naručili su i studije predizvodljivosti turističke valorizacije dvoraca. Naručeni materijali trebali bi sistematizirati postojeće stanje, dati primjere kako su se prema svojim dvorcima postavili u Španjolskoj, Francuskoj, Austriji, Škotskoj... te ponuditi modele turističkog upravljanja dvorcima. Također, studija bi trebala biti od pomoći i oko povlačenja novca iz EU fondova.

Suhopolje kao škola

– Kada ona bude dovršena, organizirat ćemo i nekoliko radionica za sve zainteresirane dionike i vlasnike. Sigurni smo da će navedene aktivnosti omogućiti da se dobar dio ove baštine stavi u turističke svrhe i da će se Hrvatska u skoroj budućnosti moći promovirati kao „zemlja tisuću otoka i tisuću dvoraca“ – poručuju iz Ministarstva turizma.

Slijedi golem, osjetljiv i vrlo zahtjevan posao, no ni do sad nisu svi sjedili prekriznih ruku. Dvorac Trakošćan, Veliki Tabor ili Bežanec, primjerice, po mnogo čemu su svijetli izuzeci, ali započeti su i mnogi drugi projekti. Istina je da danas dvorci i slična baština, koja je dobila turističku svrhu, nerijetko služi samo za muzeološke postavke. Takav je primjer i nedavno obnovljeni Dvorac Eitz u Vukovaru.

No, odmiču i neke druge priče. U pripremi je, recimo, projekt koji će Dvorac Suhopolje u Virovitičkoj županiji, koji se obnavlja iz sredstava fondova EU, preobraziti u školu, točnije Centar kompetencija za obrazovanje u turizmu. U toj županiji, koja je prije

Dvorci su velik turistički potencijal. Nijemci su, recimo, u dvadesetak dvoraca smjestili hostele

GORAN BEUS RICHEBERG
predsjednik Odbora za turizam

Hrvatska i dalje turistima nudi sunce i more, ali ne i svoju baštinu

Naručena je studija predizvodljivosti turističke valorizacije dvoraca

dvije godine kupila ruševno zdanje kurije Janković, u Kapeli Dvoru pokraj Virovitice, s oko dva milijuna eura iz europskih fondova obnovu već privode kraju. Završetak radova najavljen je za rujan, a obnovljena kurija Janković postat će turističko-edukativni centar sa 20 soba, konferencijskom dvoranom, restoronom i deset radnih mjesta. „Nemamo mora, ali imamo prirodu i povijest“, nedavno se pohvalio župan Tomislav Tolušić.

Za maštovite domaćine

A da more nije nužno za uspješan i atraktivan turizam, smatra i predsjednik saborskog Odbora za turizam Goran Beus Richeberg.

– Dvorci su golem potencijal, pružaju uistinu velike turističke mogućnosti. Nijemci su, recimo, u dvadesetak dvoraca napravili hostele. To je financijski nešto manje zahtjevno od hotela, a mlada publika je vrlo prijateljska kako za učenje tako i za priče koje se mogu isplesti oko svakog dvorca – kaže G. Beus Richeberg, koji je nekada vodio i Hrvatski ferijalni i hostelski savez. Jedno je

sigurno, upravo dvorci za maštovite turističke domaćine mogu biti nepresušni izvor inspiracije. Za goste, pak, motiv dolazaka i izvan sezone. Voditeljica Konzervatorskog odjela Osijek Amela Alihodžić, koja je s entuzijazma još prije dvije godine osmislila malu, privatnu „studiju“ obnove pet baranjskih dvoraca, (Estehazy u Dardi, Eugena Savoyškog u Bilju, Adamović u Erdutu i Tikveš s dvorcem i lovačkom kućom) uvjeren je da bi najlakši dio bilo naći goste.

– Pogledajte samo dvorac Tikveš, nazivan još i Titov dvorac. To je kompleks građevina i uslužnih objekata s manjim, takozvanim lovačkim i glavnim dvorcem na području Parka prirode Kopački rit. Prebogato je poviješću, kako onom dajlom tako i bližom, a vjerujem da mnogim današnjim turistima može biti vrlo zanimljivo boraviti u dvorcu u kojem je negdašnji jugoslavenski predsjednik ugošćivao i političku i glumačku elitu onog vremena – govori Amela Alihodžić.

– Španjolska je, primjerice, oformila jednu tvrtku samo za upravljanje dvorcima u državnom vlasništvu. Danas oni svi uspješno funkcioniraju na tržištu kao hoteli s tri do pet zvjezdica – kaže naša sugovornica. Kad bi, pak, naši dvorci živjeli na sličan način, mogli bi biti svojevrsni epicentri turizma unutrašnjosti i pokretači dulje sezone. Zasiurno bi posebno zanimljivi bili i lovcima, biciklistima, bikerima... a nema razloga da se u njima, recimo, ne poslužuje domaća i ekološka hrana, što bi za hrvatsko, osiromašeno selo bio pun pogodak.

Kurija Janković sada se obnavlja, a od jeseni će primiti goste u 20 soba
ARHIVA VL

Naslov: Ne mora ti se ništa dogoditi u životu, a opet možeš napisati vrhunski roman

Autor: Nina Ožegovi

Rubrika/Emisija:

Žanr: Internetsko izvješće

Površina/Trajanje: 1,00

Naklada:

Ključne riječi: DVOR VELIKI TABOR

<http://www.forum.tm/vijesti/ne-mora-ti-se-nista-dogoditi-u-zivotu-opet-mozes-napisati-vrhunski-roman-1642>

Pisac i novinar Gordan Nuhanović nedavno je objavio zbirku beskrajno duhovitih putopisnih priča "Šale su ostale kod kuće" u izdanju Profila u kojima vrlo plastično i s autoironijom opisuje svoje doživljaje s putovanja po zemljama bivšeg SSSR-a u Srednjoj Aziji i Kavkazu, oslikavajući i tamošnju postsovjetsku stvarnost opterećenu siromaštvom i korupcijom. Pisac i novinar Gordan Nuhanović nedavno je objavio zbirku beskrajno duhovitih putopisnih priča "Šale su ostale kod kuće" u izdanju Profila u kojima vrlo plastično i s autoironijom opisuje svoje doživljaje s putovanja po zemljama bivšeg SSSR-a u Srednjoj Aziji i Kavkazu, oslikavajući i tamošnju postsovjetsku stvarnost opterećenu siromaštvom i korupcijom. Kako je urednik Velimir Visković izjavio na promociji zbirke, riječ je o "izvrsno pripovijedanoj i duhovitoj knjizi" u kojoj autor donosi prikaz "živog pulsiranja života i ponekad tragičnih sudbina likova, koji kao da su izašli iz romana magijskog realizma". Nuhanović je objavio i novi roman "Agenti kulture" u izdanju Algoritma u kojem se bavi aktualnom temom hrvatske kulture – sve veći om festivalizacijom kulturne scene, što u nekim situacijama poprima, kako kaže, groteskne razmjere.

Na predstavljanju knjige rekli ste da biste odmah sutra ponovo krenuli na put u te zemlje bivšeg Sovjetskog Saveza, dok vas odlazak u Beč kao simbol zapadne kulture nimalo ne zanima. Što vas je najviše privuklo putovanjima u te zemlje?

Poželjno je sam putovati u srednju Aziju i Kavkaz u drugoj polovici 1990-ih, kada se u nas malo putovalo, prvo u Armeniju, a zatim i u Azerbajdžan, Gruziju, Moldaviju, dvije međunarodno nepriznate države Nagorno Karabah i Pridnjestrovlje, odnosno Transnistriju te Latviju, Litvu, Estoniju i Kalinjingradsku regiju, sve do 2012., kada sam bio u Kazahstanu. Prvo me privukla Armenija, koja je odjednom iznikla iz Sovjetskog Saveza sa svojom nevjerojatnom historijom i tradicijom, kao zemlja koja je prije Rima prihvatila kršćanstvo. Također, godinama sam želio vidjeti Azerbajdžance. Čak sam potkraj 1990-ih krenuo u Sloveniju na nogometnu utakmicu gdje je igrala azerbajdžanska ekipa no morao sam se vratiti jer mi je žena, koja je bila u visokom stupnju trudnoće, pozlila na putu. Nije me toliko zanimala ta povijest, nego više sraz sovjetske baštine i postsovjetskog, tranzicijskog vremena opterećenog siromaštvom, korupcijom i diktatorskim režimima te kako se te promjene prelamaju u njihovim društvima i kako podnose kapitalizam. To je bilo zanimljivo i zbog toga što sam te promjene mogao komparirati s našim putem u kapitalizam.

Što je s baltičkim zemljama, koje nisu uvrštene u zbirku?

Nisu mi upale u koncept ove zbirke. To je sjever, druga civilizacija. No možda i u nekim drugim književnim pokušajima i njih uvrstiti. I tamo je bilo zanimljivih događaja.

Knjiga "Šale su ostale kod kuće" definirana je kao zbirka putopisnih priča. Je li riječ o novom žanru na hrvatskoj književnoj sceni?

Donekle. Htio sam da priče imaju fizionomiju pripovijetke, znači, da imaju uvod, glavni lik i neki zaplet te kraj, kao pripovijetka, iako o jednoj zemlji pišem kroz nekoliko poglavlja.

Mislim da je ljudima dosadno čitati o nekim statističkim ili geografskim podacima, koji se mogu skinuti s interneta. Današnji čitatelji vole pročitati priču koja je dinamična i zanimljiva, bogata živopisnim likovima, a usput duhovita i donekle edukativna, odnosno, da kroz te događaje i likove prepoznaju konture zemlje o kojoj pišem.

Što je najbitnije za dobar putopis? U hrvatskoj književnosti osjećam se manjak putopisne proze, doduše, pojavila se generacija mlađih putopisaca, no njihova je proza promjenjive kvalitete.

Ti mlađi autori više grade putopise na osvajanju nepoznatih teritorija, na opisima iscrpljivanja i dugotrajnog pješerenja, odnosno pokušajima da se nadmaše uvriježene ideje o tome koliko uvijek može fizički izdržati u nekim neuobičajenim okolnostima. Putopisac treba imati moguća zapažanja zanimljivih i jedinstvenih detalja u određenoj zajednici, književni dar i literarnu snagu, pa će se onda te vrijednosti odraziti i na putopisu. Budimo objektivni,

za dobar putopis ne treba oti i predaleko. Ako odem u Ugandu, ne zna i da u se odande vratiti s odli nim putopisom. Ili ako imam uzbudljiv život, ne zna i da u napisati vrhunski roman. Ne mora ti se ništa dogoditi u životu, a opet možeš napisati vrhunski roman. Matoš je putovao do Velikog **I abora** i s tog putovanja donio prvorazredan putopis, tako er i Matko Pei , koji je pisao izvrsne putopise putuju i po Slavoniji.

Putopisi u zadnjih nekoliko godina jako dobro prolaze u Hrvatskoj.

Može li se re i da je to jedini književni žanr u Hrvatskoj koji ima sve brojniku publiku?

Da, to primje ujem i po prodaji svojih putopisnih pri a "Šale su ostale kod ku e", koje se ve sada jako dobro prodaju. Roman "Agenti kulture" pisao sam dvije i pol godine, mu io se, konstruirao pri u, a roman je na kraju, barem za sada, naišao na slab odjek. A putopisne pri e napisao sam za dva mjeseca i zbirka je doživjela puno ve i odjek.

Što vas je onda motiviralo da u "Agentima kulture" pišete o organiziranju jednog festivala u malom mjestu u srednjoj Dalmaciji?

Roman je nastao kao plod mog pra enja kulturne scene u Hrvatskoj na kojoj sam primijetio trend festivalizacije, što ne mora biti loše, ali po elo je poprimati udne dimenzije kroz karikaturalno groteskne inscenacije nekih povijesnih bitaka. Me utim, to je sve malo naivniji pokušaj prezentacije naše baštine, koji se uvezao sa Zapada, gdje taj trend postoji ve desetlje ima, kao što postoji i taj homo festivus turist, koji obilazi festivale i želi da mu se kultura nekog podru ja prezentira baš na takav na in.

Pri a govori o pokušaju organizacije jednog takvog festivala u malom srednjodalmatinskom mjestu, koje ima svoju kulu i brendirano je po kralju Žigmundu. Najvažnije mi je bilo da pokažem traumu organizatora festivala, njihovu opsesiju kako e to sve završiti, ho e li se akteri me usobno uklopiti i ho e li publika prihvatiti festival. U cijelom tom kolopletu briga i strahovanja nižu se tragikomi ni doga aji, a pri a se zapravo najviše odvija u glavama organizatora, a manje u stvarnosti, i završava dan uo i po etka festivala.

Svoje putovanje po Armeniji indikativno ste naslovili "Ajmenija". Kako ste doživjeli svoj prvi susret s tom zemljom?

Moj je let bio zakazan za 1. svibnja. Curi sam rekao da, ako se ne javim u roku od dva tjedna, neka moj nestanak prijavi nadležnom veleposlanstvu u Ateni. Kad sam stigao u Erevan, inilo mi se da su ispred mene tri duga i nepodnošljiva tjedna. Armenija je potkraj 1990-ih izgledala zaista užasno, ak je nestao i kriminal jer se nije imalo što plja kati. U hotelu nije bilo ni vode ni struje, Erevan je godinama živio u mraku, svuda se širio miris uznojenih pazuha. Odmah sam pokušao prona i neku aviokompaniju koja bi mi skratila put, jer sam se odmah htio vratiti ku i. No, kako su dani prolazili, bilo mi je sve bolje i bolje. Na kraju mi je bilo žao što sam se morao vratiti. Te 1998. godine bio sam najvjerojatnije jedini turist. Svi su me u Erevanu pitali, kao i u Zagrebu, zašto sam došao, a ja bih petljao o njihovoj povijesti, crkvicama i sovjetskom naslje u. Oni su me promatrali s nepovjerenjem i odmahivali rukom, vjerojatno misle i da sam došao zbog trgovine oružjem, uranom i ženama. Otišao sam i u nepriznatu republiku Nagorno Karabah, gdje sam spavao u hotelu bez prozora za jedan ameri ki dolar. Put u Armeniju bio je put inicijacije i nakon toga sam nastavio istraživati tu regiju, koja je za nas u to doba bila prava terra incognita.

Majka vam je podrijetlom Ukrajinica. Koliko su vaši geni odredili ežnju prema tim krajevima, koji ve ini putnika nisu zanimljivi jer odlaze ili na Zapad ili u daleku Aziju?

Ta podjela je rezultat stereotipa koje proizvode turisti ke agencije. One diktiraju poželjne top-destinacije pumpaju i narod bombasti nim informacijama o odre enim zemljama i stvaraju i od njih takozvane brendove. Zemlje Srednje Azije nisu se brendirale i njihov izlazak na globalno tržište i danas je upitan. Moji rusinsko-ukrajinski geni nisu bili presudni, iako bih volio oti i u Zakarpatje, odakle ih je carica Terezija svojedobno naseljavala u ove naše krajeve – podru je Vojvodine i zapadnog Srijema. Više su to bili unutarjni porivi, koje sam pokušao opisati u zbirci na duhovit i zabavan na in. Nikome nisam mogao objasniti da mene zanima samo da odem i budem tamo...

Pri e obiluju vrlo živopisnim likovima, koji esto djeluju nestvarno, ak karikaturalno, poput Giorgija iz Gruzije. Koliko su oni predimenzionirani?

Najtragi nije je to što je sve opisano u pri ama toliko istinito i stvarno da ništa nisam trebao posebno dodavati nego samo malo stilizirati. ak sam u nekim situacijama neke stvari malo prigušivao kako ne bi ispalo da sam došao u tu regiju s namjerom da s visoka ili iz „zapadne perspektive“ analiziram njihovu stvarnost. Dakle, manje je fikcije, a više faksije. Giorgi je snimatelj, Gruzijac, pomalo udan, koji je živio neko vrijeme u Americi, a vratio se u domovinu zbog bolesti oca. U to vrijeme, nekoliko godina nakon rata s Rusijom, situacija je u Gruziji bila prili no loša, što je ionako krhku industriju gurnulo u ponor. Nije bilo puno mjesta za zabavu i humor, uglavnom se preživljavalo. Giorgi je bio jedan od tih koji je nosio u sebi svu tu težinu i gor inu tog stanja gdje se elite užasno bogate, a s druge strane masa živi u teškom siromaštvu. Upravo u jednom od poglavlja o Gruziji "Mutni oproštaj" Giorgi vas je prili no razdrmao govore i vam da se o vama raspitivala vladina službenica, zanimaju i se tko ste i što snimate. Jeste li tijekom putovanja bili u životnoj opasnosti ili osjetili da vas budno nadgledaju tajne službe?

Osim što me je napao pekinezer na stadionu u Armeniji, nisam bio u životnoj opasnosti, niti sam igdje osjetio pritisak tajnih službi. Zapravo, u države poput Turkmenistana, Uzbekistana i Bjelorusije, koje imaju jake diktatore, nisam ni uspio u i, iako sam tražio vize, no bezuspješno, jer se valjda za ulazak u te zemlje treba imati neka jaka politi ka preporuka. Jedino se ta pri a u Gruziji po ela nekako udno okretati. No pokazalo se da je to bio plod nekih Giorijevih paranoja, što se i vidi u pri i, koje su se onda prenijele i na mene. U jednom trenutku zaista sam pomislio da e me policija uhapsiti i privesti zbog toga što nisam imao dopuštenje za razgovor s njihovim oporbenim politi kim elnicima, koji su dosta kritizirali tadašnju vladu Mihajla Miše Sakašvilija. Zadnjih dana ta se psihoza poja ala toliko da sam u svima vidio pripadnike tajnih službi. A Gruzijci izgledaju nezgodno – jaki su i golemi, mrgodni, iako se u razgovoru s njima ubrzo uvjerite da ta opasna vanjšina ne komunicira s njihovom gostoljubivom unutarnjom prirodom.

No, opisujete da ste se u Azerbajdžanu ipak družili s ljudima koji su imali revolucionarne ideje....

U Azerbajdžan sam došao kada je njihova revolucija bila na izdisaju. Obra un je bio kratak i surov. Dakle, pokušaj izvoza ukrajinske i gruzijske „naran aste revolucije“ u Azerbajdžan nije imao šanse pred tabadžijama predsjednika Ilhama Alijeva, no repovi tih prosvjeda još su se vukli po ulicama. Pri ao sam s nekim ljudima iz tog revolucionarnog miljea, ali nisam se miješao jer sam znao da bi to za stranca moglo biti kobno. Policija je u Azerbajdžanu dosta jaka i nemilosrdna, pa sam sve to promatrao s distance. Osim toga, bio sam gost jednog svog prijatelja naftaša, koji je konzervativan i pazio je na svoj posao trude i se da se ne miješa u politiku. Kakve predodžbe o Hrvatskoj imaju ljudi te regije? Znaju li nešto o nama, naravno, osim preko nogometa i Šukera?

Kad su uli da sam Hrvat, bili su malo razo arani. Bilo bi im draže da sam Amerikanac, a ne Hrvat. Znaju za bivšu Jugoslaviju o kojoj imaju predodžbu arkadijske, mekosocijalisti ke zemlje, o kojoj su im sa zanosom pri ali roditelji, prenijevši taj mit na svoju djecu. Jugoslaviju su svi željeli posjetiti, no s obzirom na to da su njima putovanja gotovo neizvediva, to im je za sada nedostižan san. Spomen Jugoslavije i Tita, koji se nalazi u kolektivnoj memoriji, uvijek pomaže u komunikaciji.

Na tim putovanjima pokušavali ste se, ne bez autoironije, plasirati i kao pisac na tamošnjim književnim tržištima traže i mogu nost da se vaše knjige prevedu na azerski ili gruzijski jezik? Kako se sada svi pokušavaju probiti na neka nova tržišta, tako sam se i ja u zbirci autoironijskih pokušao plasirati na tržište Srednje Azije. Uvijek sam nailazio na neke tipove koji su mi obe avali da e oni to za as srediti. Ti ho eš prijevod na naš jezik, govorili su, ma nema problema, samo se javi tu i tu i sve e biti riješeno! Budu i da sam se družio s njihovima kulturnjacima, bio sam u nekim pregovorima s nekim izdava ima, ali s obzirom na to da su u tim zemljama uvijek u pitanju neki drugi interesi, to se nije realiziralo. No uspio sam prevesti jednog suvremenog gruzijskog pisca na hrvatski.

Koliko vas je to iskustvo obogatilo, što ste naučili?

Svaki odlazak iz ove naše neprovjetrene stvarnosti i male kulture zaista širi horizonte, to nije fraza. Uoči sam zanimljive spone Balkana i Kavkaza, postoji puno sličnih riječi i običaja, oni jesu žestoki i gorštaci od nas na Balkanu, ali nismo daleko od njih. Putovanja u te zemlje ruše onaj poznati nadmoćni hrvatski stav, koji imamo, posebno prema cijelom tom Istoku. Kad dođeš tamo vidiš da Hrvati nisu nikakvi übermenschevi i da nas neke od tih zemalja i gospodarski veoprilično pošuju.